

Den Norske Turistforening
Youngstorget 1
0181 Oslo

Innhold	Side
Forsikringsoversikt	
Viser oversikt over forsikringene	2
DEL 1 - Forsikringsbevis	
Viser hva eller hvem som er forsikret - og hva som dekkes og ikke dekkes	
- Yrkesreise	3
- Dugnad, Organisasjoner, Korps/klubb	9
- Ansvarsforsikring	13
- Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å forebygge skade	19
DEL 2 - Fellesdekninger og Generelle vilkår	
Viser dekninger og vilkår som gjelder flere forsikringer	21
DEL 3 - Erstatningsregler	
Viser kriterier for utbetaling og hvordan erstatningen beregnes	31

FORSIKRINGSOVERSIKT

Ny forsikring

Den Norske Turistforening
Youngstorget 1
0181 Oslo

Forsikringsnummer	83985108
Kundenummer	60979469241
Gjelder fra	01.07.2015
Hovedforfall	01.07
Betalingsterminer	01.07
Utstedt	26.06.2015

Næringslivsforsikring

	Yrkesreise	
	Dugnad, Organisasjoner, Korps/klubb - Medlemmer	
	- Ulykke invaliditet	
	- Ulykke død	
	Ansvarsforsikring	
		

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER 3985108

UTSTEDT 26.06.2015

Yrkesreise

Ny forsikring gjelder fra 01.07.2015

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellestingninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

Hva er forsikret	Forsikringssum	Egenandel
Yrkesreiser i hele verden med inntil 7 ukers varighet.		
- Reisegodssum - en person	30 000	
for 300 personer - Den Norske Turistforening		
Gjelder medlemmer i forbindelse med dugnadsarbeider.		
Forsikringen dekker		
Yrkesreise		Ingen
Reisegods		Ingen
Utgifter ved sykdom/ulykke	Ubegrenset	Ingen
Hjemtransport	Ubegrenset	Ingen
Forsinkelse		Ingen
Ansvar	10 000 000	Ingen
Retts hjelp	20 000	Se vilkår
Reiseulykke død/invaliditet	100 000	Ingen
Avbestilling	50 000	

Hva du må gjøre for å forebygge skader - Sikkerhetsforskrifter

Dette gjelder også ektefelle og samboer (forsikringsavtaleloven § 4-11)

- Reisegods skal holdes øye med og ikke gjenglemmes
- Reisegods/eiendeler skal være forsvarlig sikret mot tyveri. Dører og vinduer skal være lukket og låst
- Reisegods skal aldri etterlates i eller på motorkjøretøy / båt / campingvogn i mer enn 8 timer eller om natten
  - For verdigjenstander (se definisjon i forsikringsbeviset) gjelder i tillegg: Disse skal fjernes eller oppbevares i låst separat oppbevaringsrom uten innsyn, låst skiboks eller lukket hanskerom dersom bilen forlates i inntil 8 timer
- Reisegods skal pakkes forsvarlig og hensiktsmessig slik at det tåler transport
- Transportørens bestemmelser skal følges når reisegods sendes
- Følgende skal ikke sendes som ekspedert bagasje:
  - foto- / video- / datautstyr og annet elektrisk, elektronisk og optisk utstyr
  - smykker, ur, kontanter og verdibevis
  - flasker, skjøre gjenstander, bederlige varer og reseptbelagte medisiner
- Sykkel/sykkeltilhenger skal være låst når den parkeres

Ellers kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis (forsikringsavtaleloven § 4-8).

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Klagemuligheter

- Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte
- Gjensidiges Kundeombud
  - Finansklagenemnda

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER 3985108

UTSTEDT 26.06.2015

Yrkesreise

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvem forsikringen omfatter?	Personer angitt i forsikringsbeviset når de er medlem av norsk folketrygd. Dersom forsikrede bor og jobber i utlandet (utestasjonert) krever vi medlemskap i norsk folketrygd med utvidet stønad for helsetjenester.	
Hvor gjelder forsikringen?	I hele verden - på reiser med utgangspunkt i bostedsadressen	<ul style="list-style-type: none"> - På bostedsadressen - På arbeids- eller studiestedet, i arbeids- eller studietid - Turer (ekspedisjoner) som krever spesiell utrustning for et bestemt formål i disse områdene: <ul style="list-style-type: none"> - Himalaya: opphold fra og med 4 500 meters høyde - Grønland: kryssing av Grønlandsisen - Arktis / Antarktis - Er det kun tegnet yrkesreise gjelder ikke forsikringen på Ferie Fritidsreiser og reiser mellom hjem og fast arbeidssted. <p>Er det kun tegnet Ferie Fritidsreise gjelder ikke forsikringen på yrkesreiser</p>
Hva er forsikret?	<ul style="list-style-type: none"> - Reisegods - Sykdom / ulykkesskade - Forsinkelser - Evakuering - Avbestilling - Ulykke - se del 2 - Ansvar - se del 2 - Retts hjelp - se del 2 	<ul style="list-style-type: none"> - Skatter og avgifter - Økonomisk tap eller skade som direkte/indirekte skyldes streik, andre arbeidskonflikter eller konkurs - Annet økonomisk tap - Utgifter til lete - eller redningsaksjon - boksing - luftsport: hanggliding, paragliding, fallskjermhopping fra fly, samt flyvning med mikro/ultralette fly, når dette ikke er avtalt og angitt i forsikringsbeviset - fallskjermhopping fra fast base - dykking dypere enn 40 meter
Reisegods	<p>Personlige eiendeler du har med deg for å bruke på reisen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdigenstander (foto/video-/datautstyr og annet elektronisk/optisk utstyr, mobiltelefon, smykker, ur o.l., sportsutstyr, pels, våpen, musikkinstrumenter) erstattes samlet med: <ul style="list-style-type: none"> - inntil kr 10 000 for arbeidsgivers effekter utover reisegodssummen - inntil kr 15 000 for en person - inntil kr 20 000 for familie når to eller flere reiser sammen - Sykkel/sykkeltilhenger og elsykkel - utenfor kommunen du bor, arbeider eller studerer i - erstattes med inntil kr 5 000 pr stk - Kontanter, gavekort o.l. - inntil kr 2 000 pr sikret, maksimalt kr 6 000 pr skadetilfelle/familie - tyveri fra skap på arbeids-/undervisningssted når sikrede er på stedet - inntil kr 5 000 pr sikret - Reisedokumenter/pass - nødvendige utgifter til gjenanskaffelse - inntil kr 10 000 pr sikret - utover forsikringssummen <p>Skader som skyldes</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Motorkjøretøy og henger, samt utstyr til dette - Kjøreutstyr til fører, når dette er i bruk eller oppbevares sammen med kjøretøyet - Båt, kajakk og kano samt fast tilbehør til dette - Nøkler til motorkjøretøy og båt - Verktøy og flyttegods - Sykkel/sykkeltilhenger og elsykkel innenfor kommunen du bor, arbeider eller studerer i - Reisegods som mistes / kommer bort - Tap ved underslag eller bedrageri, for eksempel misbruk av bank-/kredittkort - Ulovlig tilegnelse av hittegods - Ytre skader på koffert o.l. under transport - dette er transportørs ansvar - Reiseutgifter ved gjenanskaffelse av tapte reisedokumenter/pass etter hjemkomst - Skadeverk som er forårsaket av medlemmer i samme husstand

Yrkesreise

	Dekkes	Dekkes ikke
	<ul style="list-style-type: none"> - tyveri (straffelovens § 257) og ran - skadeverk dvs. at en annen person rettsstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller sikredes eiendeler (straffelovens § 291) - brann og vannledningsskade - naturskade (skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd) - trafikkuhell samt grunnstøting og kantring med båt 	
Sykdom / ulykke	<p>Merutgifter ved uventet akutt sykdom/ulykkesskade</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medisiner, lege, sykehusopphold 1) og fysikalsk/kiropraktisk behandling foreskrevet av lege - Kriseterapi ved akutt psykisk krise 1). Fortsatt nødvendig kriseterapi dekkes etter hjemkomst inntil kr 10 000, - Tannlegebehandling /foreskrevne medisiner ved sykdom i tenner/tannkjøtt og skade ved tygging - inntil kr 1 000 - Innhenting av fastsatt reiserute / forlenget opphold som følge av legens ordre 1) - Telefonsamtaler inntil kr 1 000 - Transport i forbindelse med behandling (egen bil, kr 2,50 pr km) <p>Merutgifter ved transport 1) til hjemsted eller avtalt behandlingssted i Norge når det er nødvendig</p> <ul style="list-style-type: none"> - av medisinske årsaker ved egen uventet akutt sykdom, ulykkesskade eller død. Faktiske utgifter til gravlegging på stedet kan dekkes med inntil kr 30 000, i stedet for hjemtransport. - med fremskyndet hjemreise pga alvorlig og uventet sykdom, ulykke eller dødsfall i nærmeste familie som er oppstått etter at reisen startet - alvorlig skade på egen bolig/forretning <p>Tilkalling 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rimelige utgifter - tilsvarende reise fra Norge - og opphold for inntil to personer, som blir tilkalt på grunn av sikredes alvorlige tilstand <p>1) Godkjennelsefra Gjensidige eller SOS International skal innhentes på forhånd.</p> <p>Avbrutt reise - tapte feriedager</p> <p>Ved erstatningsmessig sykehusopphold og hjemtransport dekkes inntil kr 1 200 pr dag/pr sikret for betalte utgifter til transport og losji, forholdsmessig etter hvor mye av planlagt ferie som ble avbrutt. Ved reise med egen bil, regnes totalt kr 2,50 pr km for korteste vei fra reisens utgangspunkt til det sted hvor reisen avbrytes og retur</p> <p>For feriereiser med inntil syv ukers varighet erstattes også:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapte ferie på grunn av sengeleie som er attestert av lege på stedet - Forhåndsbetalte billetter til utflukter, konserter o.l. i den perioden ferien ble avbrutt <p>Erstatningen er begrenset til kr 50 000 pr sikret og kr 100 000 for familie. Når en familie reiser sammen, gis erstatning for ett familiemedlem i tillegg til den syke/skade</p>	<p>Utgifter som skyldes</p> <ul style="list-style-type: none"> - sykdom eller skade som var kjent før avreise, når reisen foretas for behandling, operasjon, kur - eller rekreasjonsopphold - behandling eller kontroll av kjent sykdom eller lidelse, når det før avreise er planlagt undersøkelse, behandling eller operasjon - svangerskapsplager / svangerskap - fødsel etter 36. uke - fortsatt behandling i utlandet når behandlende lege, i samråd med Gjensidiges / SOS Internationals lege anser det forsvarlig med hjemtransport til Norge <p>Utgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> - påløpt etter hjemkomst - til behandling ved private klinikker i Norge/Norden

Yrkesreise

	Dekkes	Dekkes ikke
	<p>Ekstra utgifter dersom eneste medreisende eller dennes nærmeste familie rammes av uventet akutt sykdom eller ulykkesskade - inntil kr 35 000 for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opphold - innhenting av fastlagt reiserute - hjemtransport - avbrutt reise/tapte feriedager - se ovenfor 	
	<p>- Etter hjemkomst dekkes : Tannbehandling som følge av ulykkesskade skjedd på reise. Erstatningen er begrenset til kr 15 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barn under 20 år - når dette ikke dekkes av det offentlige, for behandling utført innen utgangen av det kalenderår forsikrede fyller 22 år - Voksne - ved behandling innen 3 år 	<p>Behandlingsutgifter etter ulykkesskade som påløper etter 3 år fra skadedagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behandling hos tannlege uten offentlig tilskudd for barn under 18 år
Ulykke	<ul style="list-style-type: none"> - Invaliditet - dødsfall - Se del 2 - Behandlingsutgifter - Se del 2 <p>Ved erstatningsmessig ulykkesskade, etter avtale med Gjensidige - inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet.</p>	<p>Behandlingsutgifter etter ulykkesskade som påløper etter 3 år fra skadedagen</p>
Forsinkelser	<p>Forsinket reisegods Utgifter til nødvendige klær og utstyr dekkes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inntil kr 3 000 pr sikret på ferie-fritidsreise når ekspedert reisegods er forsinket med mer enn 4 timer - inntil kr 6 000 pr sikret på yrkesreiser når ekspedert bagasje er forsinket og dette er bekreftet av transportør (PIR-rapport) <p>Forsinkelse som oppstår etter påbegynt transportetappe og som skyldes</p> <ul style="list-style-type: none"> - værforhold, - teknisk/mekanisk feil - trafikkuhell <p>- som rammer det transportmidlet du sitter i eller har planlagt å reise med.</p> <p>Nødvendige merutgifter erstattes dersom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - den planlagte avgangen med offentlig transportmiddel er forsinket med 8 timer eller mer. Utgifter til reise / opphold dekkes med inntil kr 1 500 pr sikret, maks kr 4 000 pr familie. - du forsinkes med 1,5 time eller mer, slik at du kommer for sent til avreise med forhåndsbetalt transport. Inntil kr 20 000 pr sikret dekkes for å innhente planlagt reiserute. <p>Årsaken til forsinkelsen må kunne dokumenteres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Forsinket reisegods ved hjemkomst
Evakuering	<p>Merutgifter til reise/opphold ved evakuering Beordret av norsk utenriksdepartement (UD) eller stedlige myndigheter - inntil kr 30 000 pr sikret, maksimalt kr 60 000 for familie. Godkjennelse skal innhentes på forhånd av Gjensidige eller SOS International.</p>	
Avbestilling	<p>Avbestillingskostnader inntruffet etter at reisen helt eller delvis er betalt og før planlagt avreise fra bostedsadresse - når årsaken er</p> <ul style="list-style-type: none"> - uventet akutt sykdom, ulykkesskade eller død som rammer 	<p>Avbestilling på grunn av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sykehusopphold/behandling som blir lengre enn forventet - Behandling, operasjon, kur eller rekreasjonsopphold som var

Yrkesreise

	Dekkes	Dekkes ikke
	<ul style="list-style-type: none"> - sikrede, sikredes eneste medreisende eller deres nærmeste familier. - en i ditt reisefølge, når inntil 6 personer har kjøpt en reise i fellesskap, med felles avreise / hjemreise og samme losji / innkvartering under oppholdet. - planlagt operasjon eller undersøkelse i forbindelse med operasjon som fremskyndes eller utsettes, og melding om dette mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato - alvorlig skade på egen bolig eller forretning <p>Sykdom/skade må være alvorlig til hinder for sikredes gjennomføring av reisen. Årsaken til avbestillingen må være attestert av lege.</p> <p>Betalte utgifter - påført av transportør, reisearrangør, hotell eller utleier til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reise og opphold - billetter til utflukter og arrangementer knyttet til den avbestilte reisen <p>Erstatningen er begrenset til kr 50 000 pr person, maksimalt kr 100 000 for familie.</p>	<p>planlagt/forespeilet før reisen ble helt eller delvis betalt</p> <ul style="list-style-type: none"> - At hensikten med reisen faller bort - Svangerskapsplager / svangerskap - fødsel etter 36.uke <p>Følgende utgifter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skatter og avgifter som refunderes av transportør/reisearrangør - Økonomisk tap utover det som er nevnt
Remplasing ved yrkesreiser	<p>Ordinære reiseutgifter (transportutgifter) for en annen person som må avløse forsikrede etter erstatningsmessig hjemtransport/sykeopphold. Remplasingen må skje innen 14 dager etter at hjemtransporten/sykeoppholdet har funnet sted.</p> <p>Forsikredes ekstrautgifter til returreise innen 2 måneder - til det sted hvor oppholdet/reisen ble avbrutt.</p>	
For ulykkesforsikringen gjelder	<p>Invalditetserstatningen tilfaller forsikrede. Ved hovedforsikredes dødsfall tilfaller erstatningen ektefellen, subsidiært arvinger etter lov eller testament. Dersom en av de andre forsikrede dør, tilfaller erstatningen hovedforsikrede.</p> <p>Samboer er ikke likestilt med ektefelle ved utbetaling av dødsfallserstatning, hvis ikke han/hun er oppnevnt som begunstiget.</p>	
Definisjoner	<p>Med familie menes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret - barn, stebarn, fosterbarn og svigerbarn, foreldre, steforeldre, fosterforeldre og svigerforeldre - søsken, svigerinner og svogere, besteforeldre og barnebarn, oldeforeldre og oldebarn <p>Barn født av surrogatmor, er forsikret etter endelig utskrivelse fra sykehus.</p> <p>Med yrkesreise menes: En reise i arbeidsgivers regi som etter reglene utløser diettgodtgjørelse, og der mer enn 50 % av reisens totale varighet er yrkesrelatert. I tillegg dekkes også korte dagsreiser arbeidsgivers regi.</p>	

Dugnad, Organisasjoner, Korps/klubb

Ny forsikring gjelder fra 01.07.2015

Hvem er forsikret	Forsikringssum	Egenandel
-------------------	----------------	-----------

Medlemmer

Fordeling:

- Dugnad - øvrige: 1 000 personer

G=Folketrygdens grunnbeløp, for tiden kr 88.370

Erstatningene kan være avhengig av forsikringssum, alder, lønn, sivilstand og invaliditets- og uføregrad, se del 3

Forsikringen er omfatter også dugnadsarbeidere som får dekket egne kostnader ved oppdraget. Premie er beregnet ut fra 454.674 timer i 2014. Dekningen omfatter ikke styre og komitemøter.

Forsikringen dekker

Ulykke invaliditet

Engangsutbetaling til forsikrede ved varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade
Behandlingsutgifter
Dugnad
Opphørsalder 80 år

500 000

Maks 50 000

500

Ulykke død

Engangsutbetaling ved død som følge av ulykkesskade
Dugnad
Opphørsalder 70 år
Følgende begunstigelsesrekkefølge gjelder:
1. Ektefelle
2. Arvinger etter lov eller testament
Navngitt begunstiget kan oppnevnes

200 000

Informasjonsplikt

Både forsikringstakeren og Gjensidige har informasjonsplikt overfor de forsikrede.

Forsikringstakeren skal

- formidle meldinger mellom de forsikrede og Gjensidige
- dele ut forsikringsbevis med vilkår til de forsikrede

Ansvar for feil og forsømmelser

Dersom forsikringstaker forsømmer sine plikter iht. denne avtalen, kan dette medføre erstatningsansvar overfor Gjensidige.

Medlemsbetingelser

Forsikringstakeren skal

- melde fra når antall forsikrede i forsikringstiden endres med 10 % eller mer, eller antall personer endres med 10 eller mer
- melde fra når forsikrede endrer aktivitet
- føre register over de forsikrede. Registeret må inneholde de nødvendige opplysninger for å kunne fastslå forsikringsdekningen.

Forsikringen gjelder så lenge den er betalt, men ikke lenger enn til avtalt opphørsalder.

Betaling

Klagemuligheter

- Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte
- Gjensidiges Kundeombud
  - Finansklagenemnda

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellestakninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

Forsikringstakeren betaler forsikringen forskuddsvis for samtlige forsikrede under ett.

Frist for å melde skade

For ulykkesforsikring skal skade/krav meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede/den som har rett til erstatningen fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Disposisjonsrett

Forsikringskravet kan ikke overdras, pantsettes eller på annen måte stilles som sikkerhet for gjeld.

Dugnad, Organisasjoner, Korps/klubb

	Dekkes	Dekkes ikke
Ulykke invaliditet		
Hvem forsikringen omfatter	De personer som er angitt i forsikringsbeviset.	
Hvor gjelder forsikringen?	Organisert felles dugnadsarbeid eller arrangement og tilsvarende i regi av forsikringstaker /arrangør i Norge.	
Hva dekkes/dekkes ikke?	<p>Varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade.</p> <p>Med medisinsk invaliditet menes varig fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse. Invaliditeten fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser og lignende.</p> <p>Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og utforutsett ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>Behandlingsutgifter inntil kr 50 000 erstattes etter en erstatningsmessig ulykkesskade når forsikrede er medlem av norsk folketrygd. Behandlingsutgifter utbetales i inntil 3 år fra skadedagen.</p> <p>Nødvendige utgifter til</p> <ul style="list-style-type: none"> - lege med driftstilskudd, tannlege, kiropraktor og behandling på sykehus - fysikalsk- og alternativ behandling foreskrevet av lege - forbindelsessaker, medisiner og proteser foreskrevet av lege eller tannlege - rimelige og nødvendige reiseutgifter mellom hjemstedet og behandlingsstedet <p>Etter avtale med Gjensidige erstattes nødvendige utgifter til rehabilitering/ opp treningssenter foreskrevet av lege, men ikke utgifter til behandling og opphold i private sykehus eller poliklinikker.</p> <p>Forutsetningene for erstatning se del 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser - Følgende sport og fritidsaktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> - boksing - sportsdykking - fallskjermhopping, basehopping, hanggliding, paragliding, ballongferd eller flyvning med mikrolette eller ultralette fly o.l. - ekspedisjoner i Arktis/Antarktis, på Grønland og i Himalaya - Selvmord eller forsøk på selvmord. Likevel dekkes selvmord dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring med ytre årsak og ikke en sinnslidelse. - Ulykkesskade som følge av jordskjelv i Norge - Krig, se Generelle vilkår, del 2 - Atomvåpen og radioaktiv stråling, se Generelle vilkår, del 2, for sumbegrensning pr skadehendelse - Militærtjeneste, se Øvrige bestemmelser Personal, del 2 - Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon - Psykiske skader alene, f.eks. sjokk, uten at det samtidig er oppstått en skade på kroppen. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører varig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet. - Følgende sykdommer, diagnoser, tilstander eller skader selv om ulykke kan påvises som årsak: <ol style="list-style-type: none"> 1. Muskel/skjelettilstander: <ul style="list-style-type: none"> - myalgier og andre uspesifikke smertetilstander - tendinitter, tendinoser og impingement - frozen shoulder - prolaps i hele ryggspylen - lumbago - nerverotaffeksjon med utstråling til armer eller bein (isjias) eller annen nerveavklemming - spondylyolyse/spondylolistese, spondylose og osteochondrose 2. Hjerter-/karsykdommer 3. Tretthetssyndromer - Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, f.eks. insektstikk/bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon. - Skade som skyldes medisinske komplikasjoner ved undersøkelse eller behandling utført av autorisert eller uautorisert helsepersonell.

Dugnad, Organisasjoner, Korps/klubb

	Dekkes	Dekkes ikke
		<ul style="list-style-type: none"> - Tannskader som følge av tygging. - Tannskade gir ikke rett til invaliditetserstatning. - Utgifter til opphold på hotell, rekonvalesenthjem e.l. i forbindelse med behandling.

Ulykke død

Hvem forsikringen omfatter	De personer som er angitt i forsikringsbeviset og som er over 20 år.	
Hvor gjelder forsikringen?	Organisert felles dugnadsarbeid eller arrangement og tilsvarende i regi av forsikringstaker / arrangør i Norge.	
Hva dekkes/dekkes ikke?	<p>Dødsfall som følge av ulykkesskade.</p> <p>Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og utforutsett ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>Forutsetningene for erstatning se del 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser - Følgende sport og fritidsaktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> - boksing - sportsdykking - fallskjermhopping, basehopping, hanggliding, paragliding, ballongferd eller flyvning med mikrolette eller ultralette fly o.l. - ekspedisjoner i Arktis/Antarktis, på Grønland og i Himalaya - Selvmord eller forsøk på selvmord. Likevel dekkes selvmord dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring med ytre årsak og ikke en sinnslidelse. - Ulykkesskade som følge av jordskjelv i Norge - Krig, se Generelle vilkår, del 2 - Atomvåpen og radioaktiv stråling, se Generelle vilkår, del 2, for sumbegrensning pr skadehendelse - Militærtjeneste, se Øvrige bestemmelser Personal, del 2 - Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon - Hjerne-/karsykdommer selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak. - Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, f.eks. insektstikk/bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon. - Skade som skyldes medisinske komplikasjoner ved undersøkelse eller behandling utført av autorisert eller uautorisert helsepersonell.

Ansvarsforsikring

Ny forsikring gjelder fra 01.07.2015

Forsikret virksomhet	Forsikringssum	Egenandel
- Reisearrangørvirksomhet		
Forsikringen dekker		
Bedriftsansvar	10 000 000	10 000
Produktansvar	10 000 000	10 000
Formuesskade inkl. kontoransvar	3 000 000	50 000
Forsikringssum og egenandel for kontoransvar	10 000 000	10 000

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å forebygge skader - se til slutt i del 1

Dersom dette ikke overholdes, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11.

Sikrede er foretaket nevnt i forsikringsbeviset, personer eller organer som kan forplikte foretaket, personer som utfører arbeid av ledende art, arbeidsledere eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen foretaket.

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellestekninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Klagemuligheter

Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte

- Gjensidiges Kundeombud
- Finansklagenemnda

Ansvarsforsikring

	Dekkes	Dekkes ikke
BEDRIFTSANSVAR		
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	Foretak/enhet som er nevnt i forsikringsbeviset	
Hvor forsikringen gjelder	I Norden og i de avtalte geografiske områder som fremgår av forsikringsbeviset	
Hvilket ansvar dekkes	<p>Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting når:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, - sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldene rett, - skaden er konstatert i forsikringstiden. <p>Utover dette dekkes også:</p> <p>Huseier- og byggherreansvar Erstatningsansvar som eier/bruker</p> <ul style="list-style-type: none"> - av fast eiendom som benyttes i den angitte virksomhet, - av fast eiendom som benyttes i den angitte virksomhet når det utføres rehabilitering, ombygging av eksisterende bygningskropp eller vedlikehold av bygningens ledninger i grunnen. <p>Ansvar for forurensning når årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.</p> <p>Ansvar for tilkomstarbeider Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene og et rettslig erstatningsansvar for sikrede for følgeskader ut over skade på eget arbeid, erstattes kostnadene ved tilkomstarbeider gjennom andres arbeid som er nødvendig for å få reparert følgeskaden. Tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid er ikke dekket.</p> <p>Ansvar for motorvogn i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn med eget fremdriftsmaskineri når motorvognen ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og er vanskelig å endre til større kjørefart, jf. forskrift 1961-04-14-3000</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontraktsansvar - Erstatningsansvar for skade på ting sikrede <ul style="list-style-type: none"> - bruker, leier, låner eller har i kommisjon/salg - har tatt hånd om for transport/flytting - har til forvaring, oppbevaring, lagring, hvis ikke dette er avtalt under "Dekkes" - Erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie - Erstatningsansvar ved forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett - Erstatningsansvar i egenskap av eier, fører, bruker eller driver av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, seilbåt, motorbåt, fartøy, fly eller luftfartøy. Forsikringen dekker heller ikke ansvar ved innleid bruk/tjeneste av nevnte innretninger - Erstatningsansvar i egenskap av byggherre ved nybygg eller tilbygg, hvis ikke dette er avtalt under "Dekkes" - Kontraktsmedhjelpers erstatningsansvar voldt under utøvelse av annen virksomhet enn angitt i forsikringsbeviset - Ansvar for kontraktsmedhjelper utover det som forsikringstaker selv vil være erstatningsansvarlig og kontraktsrettslig ansvarlig for - Erstatningsansvar for arbeider på eller om bord i skip og båter i næring, hvis ikke dette er avtalt under "Dekkes" - Erstatningsansvar for skade oppstått ved gravings-, sprengings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider, hvis ikke dette er avtalt under "Dekkes" - Erstatningsansvar ved bruk av sprøytemalingsutstyr i friluft/utendørs, hvis ikke dette er avtalt under "Dekkes" - Erstatningsansvar for indirekte tap i forbindelse med tjenesteyting eller leveranse til offshore/petroleumsvirksomhet - Erstatningsansvar i henhold til lov om yrkesskade - Erstatningsansvar som kan kreves behandlet under lov om Norsk Pasientskadeerstatning. Skader som oppstår under behandling som skulle vært utført av helsepersonell omfattes heller ikke av ansvarsforsikringen - Erstatningsansvar som relaterer seg til asbest - Erstatningsansvar som skyldes straffbare handlinger - Ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages og lignende - Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreising) og

Ansvarsforsikring

	Dekkes	Dekkes ikke
		§ 3-6 (erstatning for ærekrenking og krenking av privatlivets fred) - Erstatningsansvar etter skadeserstatningsloven § 1-6 (ansvar for skade voldt ved korrupsjon) - Erstatningsansvar som følge av dambrudd - Erstatningsansvar for skade på ting når disse ligger nærmere arbeidsstedet for grunnarbeider enn 5 meter. 5 meters grensen gjelder ikke ved graving som ikke er dypere enn 1 meter - Erstatningsansvar ved elektromagnetisk påvirkning

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellestilkninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

Ansvarsforsikring

	Dekkes	Dekkes ikke
PRODUKTANSVAR		
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	Foretak/enhet som er nevnt i forsikringsbeviset	
Hvor forsikringen gjelder	I Norden og i de avtalte geografiske områder som fremgår av forsikringsbeviset. Gjensidige dekker i tillegg skader som skyldes produkter som er videresolgt utenfor de områder som er avtalt, når sikrede ikke visste eller burde vite dette	
Hvilke ansvar dekkes	<p>Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person og ting når:</p> <ul style="list-style-type: none"> - produktet er produsert eller satt i omsetning av sikrede i egenskap av den virksomhet angitt i forsikringsbeviset - skaden er forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved produktet - sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldene rett, - skaden er konstatert i forsikringstiden <p>Utover dette dekkes også: Ansvar for forurensning når årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontraktsansvar - Erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie - Erstatningsansvar etter produktansvarsloven kap 3. (legemiddelansvar) - Erstatningsansvar som kan kreves behandlet under lov om Norsk Pasientskadeerstatning. Skader som oppstår under behandling som skulle vært utført av helsepersonell omfattes heller ikke av ansvarsforsikringen - Erstatningsansvar ved forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett - Ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages og lignende - Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreising) og § 3-6 (erstatning for ærekrenking og krenking av privatlivets fred) - Erstatningsansvar som relaterer seg til asbest - Erstatningsansvar som følge av omsetning av produkter som knytter seg til fly og flysikkerhet - Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg som følge av produksjon og omsetning av tobakksprodukter - Erstatningsansvar for kostnader ved tilbakekallelse av produkter - Erstatningsansvar for indirekte tap i forbindelse med tjenesteyting og leveranse til offshore/petroleumsvirksomhet - Erstatningsansvar som skyldes straffbare handlinger - Erstatningsansvar etter skadeserstatningsloven § 1-6 (ansvar for skade voldt ved korrupsjon) - Erstatningsansvar forårsaket av elektromagnetisk påvirkning

Ansvarsforsikring

	Dekkes	Dekkes ikke
FORMUESANSVAR		
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	Foretak som er nevnt i forsikringsbeviset	
Hvor forsikringen gjelder	I Norden	
Hvilket ansvar dekkes	<p>Erstatningsansvar for formuesskade når:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, - sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldene rett og - tapet er konstatert i forsikringstiden. <p>Utover dette dekkes erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting når skaden har skjedd i egenskap av eier eller bruker av kontorlokalet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontraktsansvar - Erstatningsansvar for formuestap påført sikredes familie - Ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages og lignende - Erstatningsansvar som skyldes straffbare handlinger - Erstatningsansvar i forbindelse med skatterådgivning eller investeringsrådgivning - Erstatningsansvar som følge av feilaktig utbetaling/overføring av penger - Kontraktsmedhjelpers erstatningsansvar voldt under utøvelse av annen virksomhet enn angitt i forsikringsbeviset - Ansvar for kontraktsmedhjelper utover det som forsikringstaker selv vil være erstatningsansvarlig og kontraktsrettslig ansvarlig for - Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreising) og § 3-6 (erstatning for ærekrenking og krenking av privatlivets fred) - Erstatningsansvar i egenskap av styre, styremedlem, varamedlem og medlem av bedriftsforsamling. Bestemmelsen gjelder også for sikredes ansatte i slike verv - Erstatningsansvar overfor medeier eller overfor mor/datterselskap, eller virksomhet som disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse - Erstatningsansvar etter skadeserstatningsloven § 1-6 (ansvar for skade voldt ved korrupsjon) - Erstatningsansvar som følge av brudd på patent,- varemerke- eller mønsterrettigheter

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/bedriften må gjøre for å forebygge skade

Disse forskriftene gjelder for din bedrift. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11

Gjelder for forsikringene: Ansvarsforsikring

Sikkerhetsforskrift for utførelse av varme arbeider.

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet.

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

4.4 Godkjent sløkkeutstyr, minimum 2 stk. 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndsløkkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres. Ved landbruksdrift gjelder kravet til sertifikat når de varme arbeidene utføres av andre enn sikrede.

5. I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesimser, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.
- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon.

Ulykke

- **Reiseforsikringen** dekker ulykkeskade for personer angitt i reiseforsikringsbeviset

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvilke skader?	<ul style="list-style-type: none"> - Dødsfall som følge av ulykkeskade - Varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkeskade det vil si fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse <p>Med ulykkeskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og uforutsett, ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>Invaliditeten fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser og lignende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skade som følge av deltakelse i slagsmål eller forbrytelser - Selvmord eller selvmordsforsøk som følge av en sinnslidelse. Likevel dekkes selvmord dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsvirring med ytre årsak ikke en sinnslidelse. - Skade som følge av jordskjelv i Norge - Krig, se Generelle vilkår i del 2 - Atomvåpen og radioaktiv stråling, se Generelle vilkår i del 2 for sumbegrensning pr. skade - For personer i militære styrker med oppdrag utenfor Norge: Skade som følge av krigshandling, terrorhandling eller opptøyer - Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon - Psykiske skader alene, uten at det samtidig er oppstått en skade på kroppen. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører varig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet - Hjerne-/karsykdommer og tretthetssyndromer selv om ulykke kan påvises som årsak - Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, f.eks. insektstikk/bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV- infeksjon - Skade som skyldes medisinske komplikasjoner ved undersøkelse eller behandling utført av autorisert eller uautorisert helsepersonell - Tannskader <ul style="list-style-type: none"> - Tannskader som følge av tygging - Tannskade gir ikke rett til invaliditetserstatning - Utgifter til behandling og opphold i private sykehus, poliklinikker, rekonvalesent hjem og hotell <p>For ulykkesdekningen på Reiseforsikring gjelder i tillegg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boksing - Sportsdykking dypere enn 40 meter - Når det ikke er avtalt og angitt i forsikringsbeviset dekkes ikke: <ul style="list-style-type: none"> - fallskjermhopping, basehopping, hanggliding, paragliding eller flyvning med mikrolette eller ultralette fly o.l. - ekspedisjoner i Arktis/Antarktis, på Grønland og i Himalaya - Følgende muskel-/skjelettilstander selv om ulykke kan påvises som årsak: <ul style="list-style-type: none"> - myalgier og andre uspesifikke smertetilstander - tendinitter, tendinoser og impingement - frozen shoulder - prolaps i hele ryggstølen - lumbago - nerverotaffeksjon med utstråling til armer eller bein (isjias) eller annen nerveavklemming - spondylolyse/spondylolisthese, spondylose og osteochondrose

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellesedekninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

Ulykke

Gjensidige

FELLESEDEKNINGER/-VILKÅR

FORSIKRINGSNUMMER **3985108**

UTSTEDT **26.06.2015**

Ulykke

Dødsfallserstatning

Dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år, utbetales dødsfallserstatning. Det gjøres fradrag dersom det er utbetalt forskudd på invaliditetserstatning for samme skade.

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til forsikredes død, reduseres erstatningen i den grad dette har hatt betydning for dødsfallet.

For ulykkesdekningen i Reiserforsikring gjelder:

- Ved forsikringstakers/hovedforsikredes dødsfall tilfaller erstatningen ektefelle, subsidiært arvinger etter lov eller testament. Dersom en av de andre forsikrede dør, tilfaller erstatningen forsikringstaker/hovedforsikrede.
- Samboer er ikke likestilt med ektefelle ved utbetaling av dødsfallserstatning, hvis ikke han/hun er oppnevnt som begunstiget.

Invaliditetserstatning

For 100 % invaliditet utbetales invaliditetserstatning med sum angitt i forsikringsbeviset. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av summen. Dør forsikrede innen ett år etter skaden, betales ingen invaliditetserstatning.

Graden av invaliditet fastsettes etter Sosial- og Helsedepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, del II og III. Tap av, eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig funksjonsudyktig før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til invaliditetsforsikring. Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis funksjonsudyktig, gjøres det fradrag for dette når invaliditetsgraden bestemmes.

Endelig erstatning fastsettes senest når det har gått 3 år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden fremdeles kan forandre seg, skal oppgjøret basere seg på hva som må antas å bli den varige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Samlet invaliditetsgrad for én og samme skade kan høyst bli 100 %.

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i den grad dette har hatt betydning for invaliditeten.

For ulykkesdekningen i Reiserforsikring gjelder:

- Invaliditetserstatningen tilfaller forsikrede
- Behandlingsutgifter: Det må fremlegges originale kvitteringer. Forsikringen dekker bare utgifter som ikke kan kreves fra annet hold. Det fratrekkes en egenandel på kr 500 for hvert skadetilfelle.

Ansva

- **Reiseforsikringen** dekker ansvar som privatperson på reise - utenfor Norden

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvilke ansvar?	<p>Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formuesskade når</p> <ul style="list-style-type: none"> - sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldende rett og - skaden/tapet er konstatert i forsikringstiden <p>I tillegg gjelder for:</p> <p>Innbo-/Reiseforsikring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erstatningsansvar på leiet bolig eller hotellrom/ferieleilighet når skaden skyldes brann, eksplosjon eller utstrømming av vann/fyringsolje fra bygningens rørledning 	<p>Erstatningsansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> - som har sammenheng med sikredes yrke eller ervervsvirksomhet - for skade på ting oppstått ved graving, sprengning, peling, spunting og riving, samt ved ras, jordforskyvning, dambrudd og setning i grunnen - overfor ektefelle/samboer, foreldre, stefforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, barnebarn, stebarn, fosterbarn, samt ektefelle og samboere av dem som er nevnt. Det er familieforholdet på det tidspunkt skaden forvoldes, som legges til grunn. - for skade på sikredes andel av ting som eies i fellesskap. Det er eierforholdet på det tidspunkt skaden forvoldes, som legges til grunn. - for oppreisning (skadeserstatningsloven § 3-5) - for æreskrenking og krenking av privatlivets fred (skadeserstatningsloven § 3-6) - som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress - for bøter, gebyr o.l. - skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne bruker, leier, låner eller har mottatt til transport eller forvaring - eller formuestap som følge av dette - som styremedlem - ved overføring av smittsom sykdom - som sikrede pådrar seg ved gradvis forurensning - for skade på ting forårsaket av sopp og råte eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet - som skyldes straffbare handlinger - for korrupsjon (skadeserstatningsloven § 1-6) - for ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn, båt, arbeidsmaskin eller luftfartøy (unntaket gjelder ikke Fritidsbåtforsikring)

Ansvar

Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Blir krav som overstiger egenandelen, reist mot sikrede eller Gjensidige, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler Gjensidige saken og betaler de nødvendige kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

- Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og Gjensidige velger å engasjere ekstern juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken
- Er Gjensidige villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker Gjensidige ikke videre utgifter ved tvisten. Gjensidige har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte
- Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatter Gjensidige prosessutgifter forholdsmessig
- Dersom sikrede uten Gjensidiges samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil Gjensidige foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen
- Selv om forsikringssummen overskrides, dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av Gjensidige, og renter av idømt dekningsmessig erstatningsbeløp

Sikredes plikter

Sikrede plikter å:

- gi Gjensidige de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Gjensidige må ha for å vurdere ansvar og utbetale erstatning
- utføre undersøkelser Gjensidige finner nødvendig for å avklare om skaden/tapet omfattes av forsikringsavtalen
- delta i møter, forhandlinger og/eller rettergang og selv dekke kostnadene til dette

Sikrede må ikke påta seg erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav uten Gjensidiges godkjenning. Uten slik godkjenning plikter ikke Gjensidige å betale erstatning.

Forsikringssum

- Hus-, Fritidsbolig-, Innbo- og Reiserforsikring:
  - Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle
  - Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnløstelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle (serieskade). Gjensidiges ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert.

Egenandel

Fra erstatningsoppjøret trekkes egenandel angitt i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle.

Definisjoner

- Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom
- Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom), eller når

elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte. Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.

- Med formuesskade menes økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting

Retts hjelp

- **Reiseforsikringen** dekker tvist i egenskap av privatperson på reise - utenfor Norden

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvilke utgifter?	<p>Når sikrede er part i tvist, dekkes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rimelige og nødvendige utgifter til advokat - Rettsgebyr - Utgifter til sakkyndige oppnevnt av retten - Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, begrenset til 40 % av forsikringssum eller økonomisk interesse - Utgifter til vitner ved hovedforhandling og bevisopptak - Tilkjente saksomkostninger når sikrede kan sannsynliggjøre at motparten har manglende betalingsevne 	<ul style="list-style-type: none"> - Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler - Idømte saksomkostnader enten de har hjemmel i lov eller avtale - Utgifter pådratt før tvist er oppstått - Tilkjente omkostninger fra tidligere rettsinstans(er) hvis saken etter en anke løses ved et forlik der du skal dekke egne omkostninger
Hvilke tvister?	<ul style="list-style-type: none"> - Tvister som er oppstått når forsikringen er i kraft, med mindre tvisten er unntatt i kolonnen til høyre - Tvister som behandles i Finansklagenemnda inntil kr 15 000, begrenset til rimelige og nødvendige utgifter - Tvist som har sammenheng med ervervsrelatert drift på landbrukseiendom, såfremt driften ikke overstiger årlig omsetning på kr 100 000 <p>For Reiseforsikring gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvist som gjelder straffesak når sikrede er fornærmet 	<ul style="list-style-type: none"> - Straffesak eller tvist som har utspring i ulovlig handling fra sikredes side - Tvister som har sammenheng med ærekrenkelse, (nett)sjikane, trakassering, fornærmelse og saker om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3, § 3-5 og 3-6 - Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv - Tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede - eller leilighet, herunder timeshareleiligheter og lignende - Tvist i saker hvor sikrede er part i egenskap av å være selger av eiendommen og sikrede har tegnet eierskifteforsikring - Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av økonomisk fellesskap etablert av samboende, oppløsning av husstandfellesskap, og felleseie- og dødsboskifter - Tvist som gjelder tvangsfullbyrdelse av krav etter lov om tvangsfullbyrdelse - Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsordning og sak som gjelder konkurs eller akkord dersom sikrede er skyldner - Ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom - Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak når den administrative klagemuligheten ikke er uttømt. Enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen, dekkes ikke. - Retts hjelpputgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede - Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige - Tvist mellom sameiere. Likevel dekkes tvist mellom eiere av ulike eierseksjoner i samme sameie eller andelseiere i samme borettslag og tvister mellom sameiere som har retts hjelpforsikring under landbruksforsikring - Tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn eller båt når motorvogn eller båt ikke er forsikret i Gjensidige - Tvist som kan behandles gratis i klagenemnder opprettet i samarbeid mellom Forbrukerrådet og bransjeorganisasjoner - Retts hjelpsutgifter dersom tvistegrnlaget foreligger ved forsikringens ikrafttreden

Retts hjelp

Hva er en tvist?

- Tvist foreligger når et fremsatt krav er bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig.
- En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.
- I sak om rettsutgreiing, grensegangssak, eller skjønn etter jordskifteloven, er tvistetidspunktet når det foreligger krav fra en part, jfr. jordskifteloven § 17, 3 ledd.
- For tvister som behandles i samme sak og/eller anlegges etter tvisteloven kap. 15, vil spørsmålet om en eller flere tvister avgjøres ut fra:
  - om det er samme eller forskjellige parter
  - om det er likheter eller ulikheter med hensyn til det faktiske og rettslige grunnlaget
  - tidspunktet for når tvistene har oppstått

Ved personskader som følge av skader etter sammenstøt med motorvogn, er tvistetidspunktet kollisjonstidspunktet.

Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

- Tvisten må høre inn under meklingsinstitusjoner med begrenset domstolsmyndighet dl § 1,2 ledd eller de alminnelige domstoler, dl § 1,1 ledd. Dersom saken føres for særdomstol, jf. dl § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel retts hjelp utgifter.

Melding av retts hjelpssaker

- Forespørsel skal snarest meldes til selskapet og senest ett år etter at advokat ble kontaktet
- Dersom advokat benyttes under offentlig forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige klagebehandlingen er fullt utnyttet
- Der det er flere parter på samme side, skal det sendes en samlet oversikt over alle parter og hvor de er forsikret.

Rimelige og nødvendige utgifter

- Tvisteloven §§ 6-13, 10-5 og kapittel 20, Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, er retningsgivende for hva som er rimelige og nødvendige utgifter.
- Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Gjensidige kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand forutsatt at de er forsikret i samme selskap.

Opplysninger Gjensidige har behov for

- Ved krav om oppgjør har Gjensidige samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær, dvs. oppdragsbekreftelse, timeliste, spesifisert salæroppgave, og Gjensidige skal ha dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Forsikringssum og egenandel

- Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.
- Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken.
- Dersom det er flere parter på samme side, er den samlede

erstatning begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. Dette gjelder også om partene har retts hjelpforsikring i forskjellige selskap, eller under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

- I tillegg til egenandelen på kr 4 000, må sikrede betale en egenandel på 20 % av utgiftene som dekkes av forsikringen.
- For Reiserforsikring er det ingen egenandel dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
- Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

Personal

Øvrige bestemmelser gjelder for:

- Organisasjoner og tilsvarende

Definisjoner	
	<ul style="list-style-type: none"> - Forsikringstaker Den som inngår forsikringsavtalen med Gjensidige. - Sikrede Den som har rett til erstatning. - Forsikrede Den hvis liv eller helse forsikringen er knyttet til. - Ektefelle Person forsikrede er lovlig gift med. Likestilt med ektefelle regnes registrert partner. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er gitt bevilling til, eller det er avsagt dom for, separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. - Samboer <ul style="list-style-type: none"> - person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold, hvis det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede i de siste 2 år, eller - person som har felles bopel og felles barn med forsikrede Dette gjelder likevel ikke dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås. Samboerskapet regnes som opphørt ved utløpet av den dag ovennevnte vilkår ikke lenger er oppfylt.

Del 1 - Forsikringsbevis

Del 2 - Fellesdekninger/-vilkår

Del 3 - Erstatningsregler

Del 4 - Nyheter og endringer

1. Forsikringsavtalen består av

- forsikringsdokumentet
- eventuell avtale ved kollektive forsikringer
- og reguleres også av**
- forsikringsavtaleloven (FAL)
- det øvrige lovverket

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Spesielle bestemmelser gjelder foran generelle bestemmelser.

2. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen. Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol.

3. Garantiordning for skadeforsikringer

Gjensidige er med i en garantiordning for individuelle/private skadeforsikringer som kan bidra dersom selskapet ikke har penger til å betale.

4. Valuta

Priser, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner.

5. Grunnpris

Grunnprisen er et fast beløp uavhengig av forsikringsavtalens omfang. Den dekker kostnader til administrasjon og dokumentutsendelse og refunderes ikke ved oppsigelse i forsikringsåret.

6. Ettårige avtaler fornyes automatisk

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Gjensidige kan endre pris og vilkår hvert år ved hovedforfall.

7. Tidsbegrensede forsikringer

Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

8. Tilgodehavende

Ophører forsikringen i forsikringstiden, beregnes tilgodehavende for gjenstående del av forsikringstiden, så sant ikke annet er angitt i de enkelte forsikringsbevis. Dette gjelder ikke for grunnpris, se punkt 5.

Ønskes beløpet utbetalt, må kontonummer oppgis.

Tilgodebeløp kan også overføres til annet forsikringsforhold i Gjensidige.

9. Renter

Det beregnes renter ved erstatningsoppgjør i samsvar med forsikringsavtalelovens §§ 8-4 og 18-4.

10. Opphør ved eierskifte

I stedet for forsikringsavtalelovens § 7-2 gjelder: Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Gjensidige svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

11. Gjensidiges rett til å si opp forsikringen

Gjensidige kan si opp forsikringen ved manglende betaling, feil eller manglende opplysninger samt ved særlige grunner. I tillegg kan Gjensidige si opp forsikringen dersom forsikringstaker går konkurs eller etter en skade, så sant

oppsigelse er rimelig. Dette gjelder ikke livsforsikringer.

12. Svik

Ved svik opphører både rett til erstatning og refusjon av innbetalt beløp, og alle forsikringsavtaler kan sies opp med øyeblikkelig virkning. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt.

13. Krig og alvorlige uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i Norge
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller alvorlige uroligheter hvis ikke annet er avtalt skriftlig
- deltakelse i krig når deltakelsen ikke er godkjent av norske myndigheter

På Person-, Motorvogn- og Reiseforsikring dekker

- Gjensidige likevel skade på person og ting som skyldes
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede allerede befinner seg i et område når det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder da i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

14. Skade ved terrorhandlinger

Ved terrorhandling er Gjensidiges samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer, regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense pr. hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig. Denne begrensningen gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikringer - eller for personskade som går inn under Bilansvarsloven eller Lov om yrkesskadeforsikring.

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneler, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

15. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

For personskade under Bilansvarsloven og Lov om yrkesskadeforsikring samt på reise- og personforsikring dekker Gjensidige skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser, skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling.

For reise- og personforsikring gjelder følgende begrensning: Ved skade forårsaket av atomvåpen eller radioaktiv stråling, er samlet erstatningsansvar overfor alle kunder og kravstillere begrenset til kr 500 millioner pr. skadehendelse. Alle skader som skyldes samme hendelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som én skadehendelse.

For øvrige forsikringer dekkes ikke slike skader/tap.

16. Jordskjelv og vulkanutbrudd

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- personforsikring
- ulykkesforsikring, med unntak av ulykkeskade som følge av jordskjelv i Norge
- personskade under Bilansvarsloven
- personskade under Lov om yrkesskadeforsikring

For øvrige forsikringer dekkes ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, ved jordskjelv og vulkanutbrudd.

17. Områder som er underlagt sanksjoner fra FN eller EU

Enhver erstatningsplikt og andre forpliktelser overfor den forsikrede, eller andre rettighetshavere under forsikringen, bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk som gjennomfører bindende vedtak fattet av FNs Sikkerhetsråd og restriktive tiltak vedtatt av EUs råd.

18. Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister FOSS

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels-, organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett ved skriftlig henvendelse til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

19. Register over livsforsikringer og pensjonsavtaler

Finansnæringens Servicekontor har et register over alle livsforsikringer og pensjonsavtaler slik at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger. Det er registrert navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Forsikringstaker kan få innsyn eller reservere seg mot å stå i registeret ved å henvende seg til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.
Se også www.norskpensjon.no

20. Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade:

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier samt spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Gjensidige krever det. Skjønnets verdifastsettelser er øvre grense for Gjensidiges erstatningsansvar.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om

sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at underretning er mottatt, å meddele om hvem som velges. Før skjønn velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er Gjensidige som krever skjønn, betaler Gjensidige alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

Reise

Reiseforsikring næringsliv

I stedet for Forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

Skademelding

- Skade/sykdom skal snarest meldes Gjensidige eller SOS International
- Overfall, ran, tyveri og innbrudd skal i tillegg meldes politi eller reiseleder/SOS
- Ved avbestilling må attest fra lege og regning på avbestillingsomkostningene sendes Gjensidige snarest
- Transportskader skal umiddelbart meldes transportør

Hvordan erstatningen blir beregnet

Erstatningen settes til hva det vil koste Gjensidige å reparere/utbedre skade eller gjenanskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting etter pris på skadedagen.

Følgende fradrag for verdiforringelse beregnes:

- foto/video-/datautstyr og annet elektronisk/optisk utstyr: 10 % per år
- mobiltelefoner og nettbrett: 20 % per år
- klær, sko, briller: 10 % per år
- sykkel: 20 % per år fra det året sykkelen er 5 år
- annet reisegods: fradrag for verdiforringelse på grunnlag av sannsynlig brukstid og slitasje

Frdraget kan maksimalt bli 80 %.

Der det foreligger avtale med leverandør/reparatør, bestemmer Gjensidige hvilket av alternativene som skal benyttes og hvilken leverandør/reparatør som velges.

Det vurderes fradrag på grunnlag av slitasje, sannsynlig brukstid og nedsatt anvendelighet.

Gjensidige vil i et hvert skadetilfelle vurdere om sikrede kan få kontant erstatning. Kontanterstatningen vil være lik det beløp som Gjensidige skulle ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.

Gjenstander som er tatt inn til Norge i strid med gjeldende tollregler, erstattes med norsk gjenanskaffelsespris fratrukket skyldig toll/avgift knyttet til gjenstanden.

Egenandel

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret. Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i lov.

Utbetaling av erstatningen

Erstatning utbetales i takt med reparasjonen eller når det foreligger oversikt over skaden/utgiftene.

Gjensidige kan betale utgifter til lege, sykehus og hjemtransport direkte til behandlingsinstitusjonen/transportøren.

Hva andres handlinger betyr for deg

Handlinger eller unnlater fra sikredes ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret får samme

virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlater.

Ting som kommer til rette

Kommer en gjenstand til rette etter at Gjensidige har betalt erstatning, kan sikrede beholde gjenstanden mot å betale erstatningen tilbake. Ellers tilfaller gjenstanden Gjensidige.

Gjensidiges regressadgang

Gjensidige har rett til regress mot ansvarlig skadevolder for utbetalt erstatning, jf Lov om skadeserstatning § 3-7 og Lov om yrkesskadeborsikring § 8. Regressretten gjelder også mot forsikringstaker etter alminnelige erstatningsrettslige regler, dersom pliktene etter forsikringsavtaler ikke overholdes.

Personal

Fellesregler for:

- Organisasjoner og tilsvarende

Erstatningsoppgjør

Hvis forsikrede uten rimelig grunn unnlater å gjennomføre anbefalt medisinsk behandling, kan dette medføre at forsikringen ikke kommer til utbetaling.

Hvis forsikrede befinner seg utenfor Norge, kan Gjensidige, som et vilkår for å utbetale erstatning, kreve at forsikrede undersøkes av lege i Norge for vurdering av om vilkårene for utbetaling foreligger. Legens honorar betales av Gjensidige, mens øvrige utgifter betales av forsikrede.

Foreldelse

Krav på erstatning foreldes etter 3 år, likevel senest 10 år etter utløpet av det kalenderår da forsikringstilfellet inntraff, jf forsikringsavtalelovens § 18-6. Fristen begynner å løpe ved utløpet av det kalenderår da den berettigede fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

Gjensidiges regressadgang

- mot skadevolder

Gjensidige har rett til regress mot ansvarlig skadevolder for utbetalt erstatning, jf Lov om skadeerstatning § 3-7 og Lov om yrkesskadeborsikring § 8.

- mot forsikringstaker

Gjensidige kan kreve regress hos forsikringstakeren, etter alminnelige erstatningsrettslige regler, dersom pliktene etter forsikringsavtalen ikke overholdes.

Ulykke

Når ulykkeskaden inntreffer

En ulykkeskade inntreffer på skadedato.

Sykelig tilstand/ disposisjon eller mén

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén, sammen med ulykkeskaden, har medvirket til forsikredes invaliditet eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere mén har hatt betydning for invaliditeten eller dødsfallet.

G-regulert forsikring

Dersom forsikringssummen er angitt i G, vil det ved erstatningsberegningen benyttes G på skadedato.

Ulykke invaliditet

- For 100 % invaliditet utbetales invaliditetserstatning med den sum som er angitt i forsikringsbeviset. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.
Dør forsikrede innen ett år etter skaden, utbetales ingen invaliditetserstatning.
- Graden av invaliditet fastsettes etter Sosial- og Helsedepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, del II og III.
- Tap av, eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig funksjonsudyktig før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til invaliditetsforsikring.
Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis funksjonsudyktig gjøres det fradrag når invaliditetsgraden bestemmes.
- Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil
  - 3 år etter skadedagen for forsikrede over 20 år
  - 5 år etter skadedagen for forsikrede under 20 år
 Det endelige oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3 henholdsvis 5-årsdagen etter ulykkesskaden.
- Samlet invaliditetsfastsettelse for én og samme skade kan høyst bli 100 %.

For barn under 20 år gjelder:

Gjensidige dekker tannbehandling som ikke dekkes av det offentlige og som er utført innen utgangen av det kalenderår forsikrede fyller 22 år. Utgifter til behandling hos tannlege uten offentlige driftstilskudd dekkes ikke for barn under 18 år.

Ved dødsfall som følge av ulykkeskade, utbetales erstatning med 1 G.

Behandlingsutgifter

Det må fremlegges originale kvitteringer. Forsikringen dekker kun utgifter som ikke kan kreves fra annet hold.

Det fratrekkes en egenandel på kr 500 for hvert skadetilfelle.

Ulykke død

Dersom ulykkeskaden medfører dødsfall innen ett år, utbetales dødsfallserstatning.

Det gjøres fradrag dersom det er utbetalt forskudd på invaliditetserstatning for samme skade under samme forsikring.

Ansvar

Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Blir krav som overstiger egenandelen reist mot sikrede eller Gjensidige, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler Gjensidige saken og betaler de nødvendige

kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

- Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og Gjensidige velger å engasjere ekstern juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken.
- Er Gjensidige villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker Gjensidige ikke videre utgifter ved tvisten. Gjensidige har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.
- Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatter Gjensidige prosessutgifter forholdsmessig.
- Dersom sikrede uten Gjensidiges samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil Gjensidige foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen.
- Selv om forsikringssummen overskrides, dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av Gjensidige, og renter av idømt dekningsmessig erstatningsbeløp.
- Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er Gjensidiges samlede utbetalingsplikt inklusive redningsomkostninger, renter og saksomkostninger, begrenset til den avtalte forsikringssum.
- Utover avtalt forsikringssum dekkes ikke redningsomkostninger for virksomheter der to av følgende forutsetninger er oppfylt:
  - mer enn 250 ansatte
  - en salgsinntekt på minst 100 millioner i følge siste års regnskap
  - eiendeler i følge siste balanse på minst 50 millioner

Sikredes plikter

Sikrede plikter, vederlagsfritt:

- å foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurdering av skadetilfellet (eventuelt av skaden og sikredes ansvar), og som kan gjennomføres i sikredes virksomhet,
  - å stille til disposisjon vitner og sakkyndige blant de ansatte ved eventuell rettsak der den sikrede er saksøkt, og ellers når Gjensidige har behov for dette, jf. forsikringsavtaleloven § 8-1, første ledd.
- Uten Gjensidiges samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

Skader og forsikringssum

- Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle (serieskade).
- Gjensidiges ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.
- Det kan i dekningen fremgå forskjellige forsikringssummer. I slike tilfeller vil Gjensidiges totale ansvar for alle serieskader være begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.
- Dersom forsikringssum er avtalt i annen valuta enn norske kroner - NOK, er det valutakursen på konstateringstidspunktet for skaden eller tapet som danner grunnlaget for utbetaling.
- Når skade rammer et geografisk område, er det forsikringssummen for det angjeldende geografiske

- område som gjelder ved skadetilfellet og totalt i forsikringsåret.
- Dersom skaden rammer flere geografiske områder ved samme hendelse, gjelder den høyeste forsikringssummen for alle geografiske områdene ved skadetilfellet og totalt i forsikringsåret.

Forsikringssum - bedriftsansvar

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle.

Forsikringssum - produktansvar

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle og totalt i forsikringsåret

Forsikringssum - formuesskade

Dersom ikke annet er avtalt, er forsikringssummen som angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle og totalt i forsikringsåret.

Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle

Regress

- Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, trer Gjensidige ved utbetaling av erstatning inn i sikredes rett mot tredjemann.
- Har sikrede oversittet ett -1- års fristen for å gi melding om forsikringstilfellet, har Gjensidige rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor Gjensidige har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.
- Dersom sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er forvoldt av ansatte, trer Gjensidige inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

Definisjoner

- Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom), eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.
Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.
- Med formuesskade menes økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting.
- Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom.
- Med "familie" menes sikredes foreldre, barn, barnebarn, fosterforeldre, stebarn, søsken og deres ektefelle, samt sikredes ektefelle eller samboer.
- Med kontraktsansvar menes utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entrepris e.l.) herunder
  - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen,
  - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris, når skaden inntreffer eller oppdages etter overleveringen,
  - ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt,
  - kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon,

- ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære,
- ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
- beskadigelse av andres arbeid eller eiendeler for å utbedre eller fullføre eget kontraktsarbeid
- skade på selve produktet, eller deler av dette
- ansvar som skyldes at et kjemisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsktede effekt
- Som urettmessig vinning regnes økonomiske ytelser av enhver art, som eksempelvis lønn, honorar, overskuddsdeling, pensjonsordning.

